Proves d'Accés a la Universitat. Curs 2009-2010

Llatí

Sèrie 1

Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

0	P	CI	Ó	A

OPCIÓ B

	Suma
	de notes
	parcials
1	

1

3

4

Total

Etiqueta identificadora de l'alumne/a	Etiqueta de qualificació
Ubicació del tribunal	

Número del tribunal

La prova consisteix a fer quatre exercicis. L'exercici 1 (fer la versió catalana del text) és comú a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 2 (resoldre una qüestió de morfosintaxi), 3 (resoldre una qüestió sobre llengua, literatura o civilització romanes) i 4 (exposar breument un tema de literatura o de civilització romanes), heu de triar UNA de les dues opcions (A o B), que ha de ser la mateixa per als tres exercicis.

1. Feu la versió catalana del text següent.

[5 punts]

Text

Aldarulls violents a l'amfiteatre de Pompeia

Sub idem tempus atrox caedes orta est inter Nucerinos Pompeianosque gladiatorio spectaculo quod Liuineius Regulus edebat. Primum saxa, deinde ferrum sumpserunt. Fuit ualidior Pompeianorum plebs, apud quos spectaculum edebatur. Ergo deportati sunt in urbem multi Nucerini trunco per uulnera corpore, ac plerique liberorum aut parentum mortes deflebant.

TACIT, Annals XIV, 17

```
Lèxic (per ordre alfabètic):

edo, edidi, esum (3a): 'oferir'.

liberi, -orum (masculí plural): 'fills'.

Livineius Regulus, -i: Livineu Règul.

Nucerini, -orum (masculí plural): 'els nucerins' (habitants de la ciutat de Nucèria).

orior, oriri, ortus sum (4a): 'produir-se'.

plerique, pleraeque, pleraque (plural): 'molts', 'la major part'.

sumo, sumpsi, sumptum (3a): 'agafar'.

truncus, -a, -um (adjectiu): 'mutilat'.

ualidus, -a, -um (adjectiu): 'fort.'
```

OPCIÓ A

2. Exercici de morfosintaxi

[1 punt]

Indiqueu quin és l'antecedent del pronom *quos* en la frase «Fuit ualidior Pompeianorum plebs, apud quos spectaculum edebatur» i expliqueu-ho raonadament.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

[2 punts. Cada resposta correcta val 0,50 punts, per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,16 punts i les preguntes no contestades no puntuen.]

Indiqueu quina expressió llatina reflecteix més bé la idea expressada en català.

- 1. Persona que té unes característiques tan peculiars que la fan excepcional en algun aspecte.
 - *a*) Totum reuolutum
 - **b**) Persona non grata
 - c) Rara auis
 - d) Beatus ille
- **2.** Tothom està sotmès a la llei, malgrat que les conseqüències de la seva aplicació siguin rigoroses.
 - a) Non plus ultra
 - **b**) Vox populi
 - c) Si uis pacem, para bellum
 - d) Dura lex sed lex
- 3. Sovint, una vegada s'ha pres una decisió, ja no es pot recular.
 - a) Alea iacta est
 - **b**) Numerus clausus
 - c) Veni, uidi, uici
 - **d**) Errare humanum est
- **4.** Dret que té tot ciutadà, en ser detingut, d'adreçar-se a un magistrat, perquè valori el motiu de la detenció i, si correspon, li concedeixi la llibertat provisional.
 - a) Modus operandi
 - **b**) Modus uiuendi
 - c) Habeas corpus
 - d) Patria potestas

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes [2 punts]

Expliqueu, en quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), el tema següent: Història de la ciutat romana de Tàrraco (tribu que habitava l'indret en època preromana i nom del poblat ibèric que ha estat considerat l'antecedent de la ciutat; any i motiu de la fundació romana i nom dels fundadors; nom de qui li va atorgar la categoria de colònia i nom amb què és coneguda per aquest motiu. Importància en època imperial: província de la qual fou capital; nom de qui li atorgà la capitalitat; extensió, estructura de la ciutat i ubicació dels edificis religiosos, politicoadministratius i d'oci més importants; restes romanes que es conserven dins i fora del recinte emmurallat o prop de la ciutat, etc.).

OPCIÓ B

2. Exercici de morfosintaxi

[1 punt]

En el text apareixen dues formes del substantiu *spectaculum*, -i. Identifiqueu-ne el cas i el nombre i digueu la funció sintàctica que fan en les oracions respectives.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

[2 punts. Cada resposta correcta val 0,50 punts, per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,16 punts i les preguntes no contestades no puntuen.]

Indiqueu la resposta correcta de cadascuna de les qüestions següents referides a la ciutat de Mèrida.

- 1. La ciutat romana de Mèrida va ser fundada
 - a) l'any 15 dC.
 - b) en el segle II dC.
 - c) l'any 25 aC.
 - d) l'any 218 aC.
- 2. El fundador de Mèrida va ser
 - a) Cèsar.
 - **b**) August.
 - c) Agripa.
 - d) Escipió.
- 3. El nom llatí de Mèrida és
 - a) Municipium Emeritense.
 - **b**) Vrbs Fauentia Paterna Emerita.
 - c) Colonia Augusta Emerita.
 - d) Ciuitas Meridiana.
- 4. L'anomenada Via de la Plata comunicava Mèrida amb
 - *a*) els ports marítims de l'actual costa oest de Portugal.
 - **b**) la desembocadura del riu Guadiana.
 - c) la ciutat de Còrdova.
 - *d*) la zona del nord-oest de la península Ibèrica.

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes [2 punts]

El poeta Luis de Góngora (1561-1627) va compondre un poema inspirat en una de les *Metamorfosis* d'Ovidi. Els versos que hi ha a continuació us han de permetre saber de quina història es tracta. Expliqueu, en quinze línies com a mínim (unes cent cin quanta paraules), l'argument detallat d'aquesta història, sense oblidar-vos d'esmentar el nom dels protagonistes, el lloc on se situa l'acció i la transformació que es produeix en els fruits de l'arbre que surt en la narració d'Ovidi. Esmenteu també el nom del dramaturg anglès del segle XVII que va escriure una tragèdia inspirada en aquest tema i com la va intitular.

La ciudad de Babilonia
—famosa, no por sus muros, sino por los dos amantes, desdichados hijos suyos—digno sujeto será de las orejas del vulgo.

Estos, pues, dos babilonios vecinos nacieron, mucho y tanto, que una pared de oídos no muy agudos oyó a los niños los gorjeos. Oyólos, y aquellos días tan bien la audiencia le supo, que años después se hizo rajas en servicio suyo.

Etiqueta del corrector/a Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Proves d'Accés a la Universitat. Curs 2009-2010

Llatí

Sèrie 4

Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

`	,
OPCIÓ A	OPCIÓ B

	parcials
1	
2	
3	
4	
Total	

Suma de notes

Etiqueta identificadora de l'alumne/a	Etiqueta de qualificació	
Ubicació del tribunal		
Número del tribunal		

La prova consisteix a fer quatre exercicis. L'exercici 1 (fer la versió catalana del text) és comú a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 2 (resoldre una qüestió de morfosintaxi), 3 (resoldre una qüestió sobre llengua, literatura o civilització romanes) i 4 (exposar breument un tema de literatura o de civilització romanes), heu de triar UNA de les dues opcions (A o B), que ha de ser la mateixa per als tres exercicis.

1. Feu la versió catalana del text següent.

[5 punts]

Text

Un incendi provocat en el fòrum de Roma l'any 210 aC

Pluribus locis simul circa forum incendium ortum est. Eodem tempore tabernae argentariae arserunt; comprehensa sunt postea priuata aedificia. Aedes Vestae uix defensa est tredecim seruorum opera, qui manumissi sunt. Nocte ac die continuatum incendium fuit. Non dubium fuit humana fraude id factum esse.

TIT LIVI, XXVI, XXVII, 1-5

```
Lèxic (per ordre alfabètic):

ardeo, arsi, — (2a): 'cremar'.

defendo, defendi, defensum (3a): 'protegir'.

dubium, -ii (neutre): 'dubte'.

fraus, -dis (femení): 'mala fe'.

manumitto, manumisi, manumissum (3a): 'deixar en llibertat'.

orior, oriri, ortus sum (4a): 'produir-se'.

taberna, -ae (femení): 'botiga'; taberna argentaria: 'botiga de prestamista'.
```

OPCIÓ A

2. Exercici de morfosintaxi

[1 punt]

En la frase «Aedes Vestae uix defensa est tredecim seruorum opera, qui manumissi sunt» digueu quina funció sintàctica fa el pronom *qui*, quin n'és l'antecedent i en què hi concorda.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

[2 punts. Cada resposta correcta val 0,50 punts, per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,16 punts i les preguntes no contestades no puntuen.]

Cadascun dels quatre fragments següents és representatiu d'un gènere literari llatí. Escolliu la resposta correcta en cada cas.

- 1. «Armes canto i l'heroi que el primer, de la costa de Troia, feia cap a Itàlia, empès pels destins, i als ribatges de Lavini.»
 - a) Lírica
 - b) Historiografia
 - c) Èpica
 - **d**) Elegia
- 2. «Feliç l'home que, allunyat dels negocis, com el llinatge dels mortals dels temps antics, conrea els camps heretats del pare amb uns bous que li pertanyen.»
 - a) Historiografia
 - **b**) Comèdia
 - c) Oratòria
 - d) Lírica
- **3.** «Si algú d'aquest poble no coneix l'art d'estimar, que llegeixi aquest poema i, instruït per la seva lectura, que estimi.»
 - a) Elegia
 - **b**) Lírica
 - c) Èpica
 - d) Historiografia
- **4.** «La república, romans, la vida de tots vosaltres, els vostres béns, les vostres esposes i els vostres fills, avui, gràcies a l'amor dels déus immortals i als perills que jo, el cònsol, he afrontat, els podeu contemplar sans i estalvis.»
 - a) Oratòria
 - **b**) Èpica
 - c) Comèdia
 - d) Elegia

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

[2 punts]

El tractament de l'aigua va ser una qüestió cabdal per a la vida en les ciutats romanes. Expliqueu, en quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), les diverses maneres que els romans tenien per a assegurar el subministrament d'aigua a una ciutat i referiu-vos explícitament als aqüeductes (definició, motius de la seva construcció, descripció, nom i funció de les parts de què consten, requisits tècnics per a un bon funcionament, etc.). Igualment, digueu com asseguraven l'evacuació de les aigües residuals de les ciutats. Esmenteu com a mínim tres ciutats de Catalunya o de la península Ibèrica que conservin restes d'un aqüeducte.

OPCIÓ B

2. Exercici de morfosintaxi

[1 punt]

Comprehensa sunt i defensa est són formes dels verbs comprehendo i defendo, respectivament. Digueu el temps i el mode en què estan conjugades i la informació que ens aporten pel que fa al gènere i el nombre dels subjectes respectius.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

[2 punts]

En cada espai en blanc del text següent, hi falta **UNA** de les dotze opcions que es proposen a continuació. Escriviu-hi la lletra de l'opció que correspon en cada cas. Els errors no seran penalitzats.

a) I aC, b) I dC, c) III dC, d) cardo, e) forum, f) insulae, g) uillae, h) decumanus, i) templum, j) Tiberi, k) Cèsar, l) August.

La fundació de Bàrcino, al final del segle ____, s'emmarca en l'activitat de reorganització politicoadministrativa de les províncies d'Hispània que porta a terme l'emperador ____. L'arqueologia ens mostra l'establiment fundacional com una petita ciutat emmurallada de només 10,4 ha. S'hi accedia a l'interior a través de quatre portes que corresponien als dos eixos principals, el ____ (de nord a sud) i el ____ (d'est a oest). La disposició urbana sembla que era de planta regular: els carrers dibuixaven una retícula d'illes de cases (en llatí ____) quasi quadrada i l'encreuament dels dos eixos fonamentals, indret on es trobava el ____, no es produïa en el centre sinó que es desplaçava lleugerament cap al nord-oest. La ciutat era presidida per un monumental ____ dedicat a August, del qual es conserven tres columnes originals amb els respectius capitells. Un fet cabdal en l'evolució urbana de Bàrcino és la construcció de la muralla de finals del segle ____, que reforça la muralla augustal sense modificar-ne el traçat.

Josep Guitart. «La ciutat romana en l'àmbit de Catalunya». A: *La ciutat hispanoromana*. Barcelona, 1993

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

[2 punts]

Virgili és l'autor llatí per excel·lència, sobretot gràcies a l'obra l'*Eneida*. Expliqueu, en quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), el gènere literari al qual pertany; l'objectiu principal del poema; el nom del polític que en fou l'impulsor; les fonts literàries principals de l'obra; el nombre de cants que té i com estan estructurats; el cant més important des del punt de vista polític i les raons que ho expliquen. Finalment, relateu breument l'argument del cant segon.

Etiqueta del corrector/a Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Proves d'Accés a la Universitat. Curs 2009-2010

Llatí

Sèrie 5

Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

OPCIÓ A	OPCIÓ B

	Suma de notes parcials
1	
2	
3	
4	

Total

Etiqueta identificadora de l'alumne/a	Etiqueta de qualificació	
Ubicació del tribunal		
Número del tribunal		

La prova consisteix a fer quatre exercicis. L'exercici 1 (fer la versió catalana del text) és comú a les dues opcions. En canvi, per als exercicis 2 (resoldre una questió de morfosintaxi), 3 (resoldre una questió sobre llengua, literatura o civilització romanes) i 4 (exposar breument un tema de literatura o de civilització romanes), heu de triar UNA de les dues opcions (A o B), que ha de ser la mateixa per als tres exercicis.

1. Feu la versió catalana del text següent.

[5 punts]

Text

Causes de l'incendi de Roma provocat per Neró. Alguns criats seus són descoberts cremant les cases

Nero, offensus deformitate ueterum aedificiorum et angustiis uicorum, incendit Vrbem tam palam ut multi consulares cubicularios eius cum taedis in praediis suis deprehenderint et horrea circa Domum Auream, quorum spatium ille maxime desiderabat, bellicis machinis labefacta sint.

Gai Suetoni, Neró, 38

```
Lèxic (per ordre alfabètic):
```

consularis, -is (masculí): 'antic cònsol'.

cubicularius, -ii (masculí): 'criat'.

domus, -us (femení): 'casa'; Domus Aurea: 'Casa Àuria' (nom del palau de Neró).

horreum, -ii (neutre): 'magatzem de gra'.

labefacio, -feci, -factum (3a): 'enderrocar'.

Nero, -onis (masculí): Neró (emperador romà).

offendo, offendi, offensum (3a): 'disgustar'.

praedium, -ii (neutre): 'propietat', 'finca'.

uetus, ueteris (adjectiu): 'vell'.

Vrbs, urbis (femení): Roma.

OPCIÓ A

2. Exercici de morfosintaxi

[1 punt]

Digueu amb quin mot concorda offensus i quin tipus de construcció sintàctica és offensus deformitate ueterum aedificiorum et angustiis uicorum.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

[2 punts. Cada resposta correcta val 0,50 punts, per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,25 punts i les preguntes no contestades no puntuen.]

Indiqueu la resposta correcta de cadascuna de les preguntes següents sobre el llibre segon de l'*Eneida*.

- 1. Com es diu el sacerdot que adverteix els troians que no entrin el cavall a la ciutat?
 - a) Sinó
 - **b**) Pantus
 - c) Laocoont
- 2. Com es diu el fals traïdor grec que convenç els troians d'entrar el cavall a la ciutat?
 - a) Calcas
 - **b**) Ulisses
 - c) Sinó
- 3. Qui assassina el rei Príam?
 - a) Pirros
 - b) Neoptòlem
 - c) Menelau
- **4.** Quin dels personatges que acompanyen Enees mentre fuig de Troia desapareix inesperadament?
 - a) Creüsa, la seva dona
 - **b**) Anquises, el seu pare
 - c) Venus, la seva mare

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

[2 punts]

Expliqueu, en quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), el tema següent: *El disseny bàsic d'una ciutat romana* (model en què s'inspira el traçat i àrees principals d'una ciutat; cerimònia ritual de fundació d'una ciutat de nova planta; construccions que asseguraven el sanejament i la defensa de les ciutats; manera habitual de subministrar l'aigua. Il·lustreu la vostra redacció esmentant exemples concrets de Catalunya o de la península Ibèrica).

OPCIÓ B

2. Exercici de morfosintaxi

[1 punt]

Tenint en compte que la forma *deprehenderint* està en mode subjuntiu, digueu en quin temps verbal està conjugat i quin tipus d'oració introdueix la conjunció *ut*.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

[2 punts. Cada resposta correcta val 0,50 punts, per cada resposta incorrecta es descomptaran 0,16 punts i les preguntes no contestades no puntuen.]

Indiqueu l'expressió llatina que equival a cadascuna de les expressions en català destacades en negreta.

- 1. Els problemes d'en Ramon, comparats amb els del seu pare, són coses sense cap mena d'importància.
 - a) Non plus ultra
 - **b**) Sui generis
 - c) Peccata minuta
 - d) Casus belli
- **2.** El medi natural on nia la colònia de voltors està amenaçat per la construcció d'una línia d'alta tensió.
 - a) L'accèssit
 - **b**) El modus uiuendi
 - c) El totum reuolutum
 - d) L'hàbitat
- **3.** La relació entre cost i benefici es calcula dividint el cost d'un projecte pel benefici que es preveu que se n'obtindrà.
 - a) L'statu quo
 - **b**) La ràtio
 - c) El gravamen
 - d) L'etcètera
- **4.** Si la Marta no hagués aparegut a l'últim moment, com si es tractés d'un miracle, l'afer no s'hauria solucionat.
 - a) Un Deus ex machina
 - **b**) Una alma mater
 - c) Una aurea mediocritas
 - d) In extremis

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

[2 punts]

Ovidi, a més de les *Metamorfosis*, va escriure poemes elegíacs. Expliqueu, en quinze línies com a mínim (unes cent cinquanta paraules), les característiques mètriques i els temes que tracta aquest gènere de poesia en l'antiguitat; esmenteu el títol de, com a mínim, quatre obres d'aquest autor escrites en versos elegíacs i resumiu el tema que hi tracta; parleu de les relacions que el poeta va tenir amb August i de les conseqüències que se'n van derivar; esmenteu altres poetes romans que també conrearen l'elegia.

Etiqueta del corrector/a Etiqueta identificadora de l'alumne/a

